

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempeľ za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celevski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Poziv na naročbo.

Koncem tega meseca poteče prvo letošnje četrtletje. Ker se odslej našega lista le toliko tiska, kolikor je predplačnikov, in ker bomo vsacemu pošiljanje vstavili, kdor precej ne plača (kajti le tako je mogoče red ohraniti), prosimo vse č. gospode, kateri so bili le do konca marca naročeni, da ob pravem času naročevanje obnové.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gld. 30 kr.

Za mesec april 1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gld. — kr.

Za mesec april 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.

Po pošti sprejeman „ „ 3 „ — „

Administracija „Slov. Naroda“.

Državni proračun za leto 1874.

Z Dunaja 21. marca. [Izv. dop.]

V 38. seji državnega zbora*) 20. marca se je začel obravnavati državni proračun za leto 1874. Dr. Fanderlik je po pravici očital vladi, da je tako pozno predložila proračun, da je zdaj blizu četrti del onih denarjev že porabljenih, katere državni zbor ima stoprv dovoliti. Tudi je dosti stvari v v državnem proračunu postavljenih, katere spadajo v deželne proračune. Brestl, glavni

*) O tej seji smo poročali uže v 67. šte. Ali ker je ta dopis avtentičnejši in z'asti obsega cel govor g. Pfeiferja, priobčujemo ga tudi neskrajšano. Uredn.

poročevalec za proračun, odgovarja, da so državnopravne homatije zakrivilo to zakasnenje.

Pri specialni debati se dovoljuje za najvišji dvor 4.650.000 gold., za kabinetno pisarno Njih. Veličanstva 74.095 gold., za gospodsko zbornico 39.700 gold., za poslansko zbornico 586.000 gold., za delegacije 14.000 gold., za zidanje novega parlamenta 500.000 gold., dalje za ministersko predsedstvo 149.000 gold. Poslanec Steudel nasvetuje, da se izbrše stroški 40.000 gl., za dva ministra brez portefeulle, to je za ministra Ungra in Zemialkovskega. Nasvet nij bil sprejet. Za dispozičijski fond je dovoljenih 50.000 gld.; stroški uradnih časnikov znašajo 424.000 gold., dohodki 428.000 gl.

Potem pride na vrsto ministerstvo notranjih zadev. Centralno vodstvo 485.000 gold.; stroški za državno policijo 120.000 gold., politični uradi v posameznih deželah 5.500.000 gold., pripomoč za Dalmacijo 150.000 gold. Za kranjske Dolenjce, kateri so bili lani po toči poškodovani nasvetuje budgetni odbor, da se naj privoli podpora 20.000 gold.

Poslanec Pfeifer se oglasi k besedi: Čestita gospoda! Slavna vlada je s hvalevredno skrbnostjo posebno gledala na to, da bi se olajšalo pomanjkanje v posameznih delih države; pred vsem je kraljestvu dalmatinskemu, katero je slaba letina in nevihta hudo poškodovala, dala 150.000 gld. pomoči, ter je dalje obljubila okrajem Novomesto, Trebnje in Krško znesek 20.000 gold. brez zavezanja vrnitve. Nij dvomiti, da bode tudi slavni državni zbor važne uzroke te izredne pomoči zaradi izrednih dogodkov dovoljno cenil.

Slavni vladi izrekam v imenu ljudstva, katerega je nenavadni dogodek 19. julija preteklega leta tako nemilo zadel, za podeljeno pomoč najsrčnejšo zahvalo. Vendar pa še omenjam, da pomanjkanje o onih treh okrajih meji na obup, ker je veliko večje, kakor se je iz začetka mislilo.

Preveč bi dragega časa porabil, ko bi to strašno nevihto hotel natanko opisovati, zaradi česar le kratko omenim, da je kakor jajce debela toča veje in mladike z drevja zbijala, kožo lupila, in da je bila po njivah in po vinogradih več dni za čevljev na debelo ležala, da se je od dalječ videlo, kakor da je v sredi poletja sneg zapadel. Da, obrtniki sosednjega Novega mesta so točo celo v ledenice vozili.

Kozelce, v katerih je bilo uže nekaj žita nadetega, je podrl strašni vihar; žito je vihar ven zmetal, ter je, kakor še ne požeto po njivah do zrna izmlatil, sploh je vse pridelke uničil. Opustošenje vinogradov nema izgleda; na nekaterih krajih je zemlja s trtami vred vzelo, trte je zlomilo in treba bo vse vinograde na novo obsaditi. Razun stroškov za drage trte, za privažanje prsti in gnoja je še to, da vinogradi najmanje pet let ne bodo ničesa rodili. Njive pod gorami, kakor tudi travniki, so zasuti s kamenjem in peskom, tako da je več rodovitne zemlje za zmeraj izgubljene za obdelovanje. Nobeni stvari nesreča nij prizanesla. Da bi pa mera nesreče polna bila, je divji vihar strehe s hiš in z družih poslopij zmetal ter one kolikor mogel poškoval.

Efektivna vrednost uničene žetve je delni zvedeni komisar v soglasji z drugimi uradnimi izjavami cenil na 773.780 gl., med

Listek.

Narodne pripovedke.

(Izgledi ogerske in štajerske slovenščine.)

(Priobčuje prof. M. Valjavec.)

(Koniec.)

7. Cedni Bartolec.

(Slovenska Bistrica.)

Ednouk sta si bila pajdaša eden gospoud pa Bartolec, samo ka gospoud hodo v šoulo a Bartolec pa nej. Te pa gda se je gospoud zaškolao bi rad bio ka bi ga Bartolec poštlivao a on ga pa nej šteo poštlivati pa njemi je pravo: za kaj bi jaz tebe poštlivao, sam bole čeden kak ti. Te njemi pa gospoud pravo: ka pa tvoji domá? a Bartolec njemi je odgovoro: 'saki svoj poseo: oča z ednoga kvara dvoji kvar delajo mati pa sousidi to včnila ko šče nigdar nej, brat pa lajsko pojeđen k mlini odneseo, sestra pa lajski smej po hiži potače a mlajši brat

je pa odišev v gaj hižni prostor iskat. To pa gospoud nej razmo pa ga je pitao: ka je tou ka oča z ednoga kvara dvoji kvar delajo? a on njemi pa pravo: oni gradijo na senožati plout pa zdaj hodijo vdilen pa poprečki pa je to dvoji kvar. Mati je sousidi to včnila ka šče nigdar nej, tou je: sousid je mro pa njemi je oči vkup stisnola a to njemi šče nigdar ne včnila. Brat pa lajsko pojeđen k mlini nosi, tou je pa tou ka so šačali te pa tisto leto nej dao nazaj nego drugo leto je k mini odneseo. Sestra pa lajsko smej po hiži potače, tou je: lani se je kurvala pa smijala zdaj pa dete zible. Mlajši brat je odišeo biži vekši prostor iskat, tou je, odišeo je v brezje ka bode delao meklo ka bi po hiži pometali ka bi vekši prostor bio. Te njemi pa Bartolec pravo: viš ka sam jaz bole čeden kak ti. Te pa pravo gospoudi: ka je bole bejlo, mleko ali pa den? Gospoud je pravo ka mleko. Te pa pravo Bartolec gospoudi: pridi večer k

meni. Te pa djao pred prag v skledo mleka pa gda je gospoud prišeo pa je stoupo prek praga pa v mleko. Ka pa ka si v mleko stoupo? „Ja 'da je tmica pa sam nej vido. Te njemi pa pravo: ti si pravo ka mleko bole belo kak den pa za kaj si te v mleko stoupo? Te pa gospoud pravo Bartoleci: pridi ti zůtra k meni. A on je pa dao gori dveri zadelati tak da bi se njemi mogeo Bartolec nakloniti. A gda je Bartolec vido ka bi se mogeo nakloniti te se pa zadajim talom na prěj obrno. Te njemi pa gospoud pravo: hodi 'z moje hiže ar vidim da ti nigdar ne bodeš znao mene poštlivati. —

8. Žena comprnica.

(Slovenska Bistrica.)

Ednouk je bio eden kovač pa je meo ženo a ona jo pa bila comprnica i meo je dva detiča pa je bio eden debeli a drugi pa sūhi. Te je ednouk pravo debeli sūhomi: kak to ka si ti tak sūhi? oba dva ednako

tem ko vsa škoda znaša nad dva milijona goldinarjev.

Kar se krajnega razširjanja tiče, je kranjsko zemljo vihar obiskal na površji kakih 4 $\frac{1}{2}$ štirijaških milj, in sicer v okrajih Novomesto 1233 hiš z 6848 ljudmi, v trebanjskem okraju 396 hiš z 2228 ljudmi in v političnem okraju krškem 396 hiš z 2075 ljudmi, vkup torej 2124 hiš z 11.141 ljudmi, ako ne računam onih posestnikov, ki imajo v omenjenih krajih samo vinograde.

Uže od leta 1870, gospoda, je bilo na Kranjskem veliko slabih letin. Žita in druge hrane je bilo komaj za največjo potrebo, da še zmanjkalo ga je. Tudi preteklo leto je bilo zaradi suše slabo; kajti, gospoda, med tem, ko se v drugih samo govori, da je suho, je na Kranjskem zaradi znane kakovosti tal, — kakor veste, se reke in potoki večkrat pod zemljo izgube in se kje drugje prikažejo — uže strašna suša, tako da se večkrat živine nema kje napajati.

V ožgled tega strašanskega poškodovanja je kranjski deželni zbor, kakor tudi privatna dobrodelnost revo nesrečnežev le mimogrede olajšala. Mali posestniki so večidel zadolženi, zelo ubožni in skoraj brez vsega potrebnega. Kdor more jarem volov svoj imenovati, je uže med premožnejšimi; tedaj nij misliti, da bi ti ljudje lahko kak kredit jemali. Še z delom spomladi si ne morejo ničesa prislužiti. Kajti naša zemljišča so v majhne dele razdeljena, ljudje svojih del, posebno v vinogradih večkrat ne morejo opraviti, in ker nimajo denarja, si tudi ne morejo delavcev najeti ter je plačati; torej je treba, da si drug družemu pomagajo, t. j., drug družemu delajo in pri tem drugega ne zaslužijo, kakor slabo jed.

V najvišji odločbi od 31. decem. 1864 je odločno pripoznano, da kranjska dežela preveč davka plačuje, in preteklo leto se je samo od naslova preobloženja davkov odpisalo okoli 70.000 tisuč gold., iz česar se da sklepati, da je kranjska dežel v preteklih letih državni kasi veliko preveč plačevala in da ima tako rekoč pravico, da se na njo ozira.

Ker se delanje namenjene dolenjske železnice — katere važnost kot prometne ceste se nič manje ne priznava kot druge zveze z morjem — ker se to delanje dozda žalibog

še nij začelo, po čemer bi ljudje lahko dela dobili, ne ostaja drugega, nego države pomoči prositi.

Ker je deželna vlada sama predlagala 100.000 gold., ker prava škoda znaša več nego 700.000 gld., bi se namenjenih 20.000 gld. vendar še lahko za 10.000 povišalo, da bi se veliki revščini bolje odpomoglo, in da bi se izpolnila plemenita želja našega vladarja, ki jo je v cesarskem pismu od 8. februarja t. l. izrazil „da naj se vse moči porabijo, da se ubogemu ljudstvu olajšanje podeli“. Jaz tedaj predlagam:

Visoka zbornica naj sklene:

Podpora za okraje Novomesto, Trebnje in za politični okraj Krško, ki znaša 20.000 gld., naj se za 10.000 gld. poviša, ter naj se pod naslov „politična uprava“ stavi 30.000 goldinarjev.

Dr. Schaffer podpira Pfeiferjev predlog; Giskra govori proti, tudi minister Lasser se ne poteza posebno za višji znesek, vendar sprejme večina zbornice Pfeiferjev predlog.

Dr. Razlag stavi resolucijo, da se naj pomnoži število okrajnih zdravnikov na Kranjskem. Dozdaj je samo sedem c. kr. okrajnih zdravnikov po celem Kranjskem nastavljenih, okrajnih glavarstev pa je ednajst. Pred l. 1870 je bilo 10 okrajnih zdravnikov. Na Kranjskem je na 348 občin samo 45 ravnateljev in po deželi izvzemši Ljubljano samo 4 privatnih zdravnikov doktorjev. To število zdravnikov za deželo nikakor ne zadostuje, zlasti ne ob času, kadar so epidemije. Vsaj pri vsakem okrajnem glavarstvu bi moral biti eden okrajni zdravnik.

Razlagova resolucija je bila v pretres izročena budgetnemu odboru, (ki je pa nij sprejel. Ur.)

Za javno varnost je dovoljenih 3.600.000 gold. Zarad javne varnosti po mestih in deželi pritožuje se več poslancev. Minister Lasser odgovarja, da vlada stori, kolikor je v njenih močeh, a da občine svojih dolžnosti ne spolnujejo.

Za državno stavbarstvo 1.095.000 gold.

Za državne ceste 6.700.700 gold.; med temi je 18.000 gold. za predelanje ceste med Kranjem in Klancem in za nadaljevanje kranjsko-istrske ceste. Za reguliranje državnih rek 1.981.000 gld.; med temi za re-

guliranje Save 17.000 gold. Dr. Razlag meni, da je ta znesek prepičel za razna popravljena struge ob Savi in izreka željo, da se o pravem času dela ob Savi začno, predno Sava zemljišča odplava.

Vsi stroški za ministerstvo notranjih zadev znašajo 20.334.000 gld.

Stroški za ministerstvo deželne bramborbe so 8.830.000 gold., in sicer za centralno vodstvo, 212.000 gold., za deželno brambo 4.635.000 gold., za novačanje 36.700, za žandarmerijo 3.810.000 gold. itd.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 26. marca.

V *državnem zboru* so bile zopet dve važni seji, o katerih obširneje poročati nam denes uže prostora manjka. V ponedeljek se je nasvet laških Tirolcev izročil odseku 15 udov. Neizmerno nas žali, čuti, kako nekorrektno se je temu vprašanju nasproti držala „pravna“ stranka in moravski Čehi, ki so v tem slučaju zagovarjali celokupnost in neločljivost dežel, ravnopravnosti in samodoločbi narodov pa v obraz bili; posebno Pražak. Kam bodo Čehi s to politiko prišli? — V seji od vtorika pak je vprašanje veliko hrupa v drž. zboru storilo, ali naj država podpira z nekolikimi tisuči jezuitarsko bogoslovno šolo v Innsbruku ali ne. Sedem ur je posvetovanje o tem trpelo; govorili so za to, da se jezuitom od državne kase nič ne plača: Giskra, Herbst, Stas in dr. — a vse zastoj, vlada je zmagala s predlogom, da jezuitarska šola še dalje podpirana ostane, s 143 proti 115 glasovom. Za jezuite so glasovali z vlado strogo ministrijelni poslanci velicega posestva, pravna stranka, Poljaci in Rusini in Slovenca Razlag in Pfeifer. Dr. Vošnjak pak je glasoval z odločnejšo liberalno manjšino proti jezuitom. Nabergoj nij glasoval v tem vprašanji, ki sicer nij tako važno.

Gospodne zbornice odbor za konfesionalne postavbe je svoje delo uže izvršil, in Hasnerja za poročevalca imenoval. Postava je sprejeta v tem odboru skoro tako, kakor jo je poslanska zbornica sklenila, le §. 8. je nekoliko predrugačen.

Nedeljski *dunajski* uradni list je priobčil dve diplomatični imenovanji, namreč grof Zichy-Vasonikeš je imenovan za poslanika v Carigradu namestu dozdanjega baje precej prusofilnega Ludolfa. To imenovanje se pripisuje ruskemu vplivu. — Schwarz-Senborn, predsednik komisije za nesrečno zadnjo dunajsko razstavo pride pa za avstrijskega poslanika k severo-amerikanskim državam.

V *ogerskem* zboru je 24. t. m. novi finančni minister Ghyczy razložil svoj finančni program, ki pravi, da se morajo državni stroški zmanjšati. Perczel je bil izvoljen za prvosednika zbornice, ker je dozdanji predsednik Bitó prvi minister postal, torej odstopil od predsedstva. Novi predsednik pravi, da v finančnih vprašanjih morajo vse stranke ministerstvo podpirati, da se državno gospodarstvo uredi. Denes se voli v delegacije.

Ogerska vlada misli sklicati v soglasji s hrvatsko dež. vlado in graničarskim upravnim vodstvom srbski cerkveni narodni zbor, ki bo srbskega patrijarha volil. Razen radikalnega Miletiča so drugi narodni poslanci s tem vladnim namenom zadovoljni.

Vnanje države.

Med *španjskima* vojskama Karlistov in republikancev dozda še nij bilo obljubljene odločbe. Serrano baje še vedno pomnožbe pričakuje. Poleg tega nekateri listi tudi pišejo, da se misli narediti za nekaj časa mir, a verjeti tem govoricam nij veliko.

Italijanski kralj je vsem gratulantom dal odgovor, v katerih se je izrazovala srčnost in nadeja. Italijanom je rekel, da

košto mava. Te njemi pa stihl pravo: leži si ti na mojo posteo pa bodeš znao za kaj sam jaz tak stihl. Te si je pa debeli večer legeo na njegovo posteo te ga pa zajtra pitao stihl pravo debelomi, naj si večer pá na njegovo posteo leže. Te pa je večer prišla comprnica pa ga je vdarila z vřzdom i včasi je postao konj pa ga je jahala celo noučte ga pa zajtra domou prijahala i dol ž njega zela vřzdo i včasi je postao človik. Pa ga je zajtra pitao drugi kak je bilou, a on je pravo: hřdou: prišla je vřtinja pa me je celo nouč jahala. Te njemi pravo stihl: zdaj znaš zakaj sam jaz tak stihl. Te pa debeli pravo: naj bou, jaz bom šče ednouk tam na tvojoj posteli spao, jaz se ne kak toga morem osloboditi, ar znan da mi je drugo nika nej delala nego me je samo z vřzdom vdarila i včasi sam postao konj; jaz si vřzdo neak s sebé dol zrivlem pa njo vdarim ka i ona postane kobila. Pa tak je bilou. On je spao trečo nouč pa je prišla ona, vdarila ga z vřzdom i včasi je postao

konj pa ga je eden čas jahala tega pa za jedno drevo privezala pa je nekam odišla a on si je pa vřzdo dol zrivao, samo na ednom vřtji jo nahao, te pa gda je ona prišla dol z vřtja potegno pa je postao človik te je pa njou z vřzdom vđaro i postala je bela kobila pa je seo na njou in jahao domou pa jo je domá privezav te pa břdio drugoga detića naj bi stano ka bi kobilo podkavala. Te pa drugi stano i včasi jo je podkovao te pa dol ž nje potegno vřzdo i postala je ženska pa je odišla v hižo pa si je dol legla. Te jo je pa vřt břdio naj bi stanola ka bi šla obid křbat. A ona je pa pravla ka je podkovana. Te je pa njou pitao, što jo je podkovao, a ona je pa pravla da sta jo detića podkavala. Te pa on detića pitao za kaj sta jo podkavala. a oneja sta pravla da sta nej nikoga drugoga podkřvala nego edno belo kobilo. Te je pa on včasi znao dá je ona comprnica pa je dao nanositi trnja i njou gori vrgeo i zgorela je. —

so oni vstanovili skupno domovino od Alp do morja.

Papež je princu Napoleonu IV., čegar boter je, pisal lastnoročno pismo, ter mu čestital h komediji, ki jo je v Chiselhurstu napravil.

Pri odporu **washingtonskega** senata je kaplan zbornice molil molitev, v kateri boga prosi, da bi polomil jezik in roke vseh tistih, ki obrekujejo. „Newy. Herald“ pravi k temu: Časniki objavljajo tatvine in lumparije kongresovih udov, kaplan senata zedinjenih držav pa boga prosi, naj bi ne kaznoval tatov in lopov, nego one, ki njihova dejanja svetu kažejo.

Nemški cesar je sprejel na svoj 78. rojstveni dan čestitanja več kneževskih osebnosti, generalitete, diplomatskega kora i. d. Mesto je bilo vse zastavami obsajeno, vse razsvitljeno. Na nagovor generalfeldmaršala je cesar zahvaljeval se odgovoril: „Ker ste prišli kot zastopniki mojih armad, vam ne smem zamolčati, da bržkone zopet kriza nad njimi plava. Kar sem takrat štiri leta dolgo iz občutka dolžnosti in prepričanja dosegel in vzdržal, je našlo plačilo v velikih uspehih moje armade in mojih zaveznikov. Ta občutek mi daje srčnost, naj tudi zdaj vztrajam; kajti ne, da bi vojske prouzročil, nego da bi mir evropski vzdržal, se držim tega, kar je pokazalo, da je dobro“.

Dopisi.

Iz Trsta 24. marca. [Izv. dopis.] Tukajšnji lahonski psevdoliberalni dnevnik „Cittadino“, ki ne more g. Nabergoju odpustiti, da je bil s tako sijajno večino izvoljen, čudi se v svoji št. 61, da je za nove cerkvene postave glasoval. Čitaj to, kar mu na to v drugem tukajšnjem dnevniku „mnogi volilci iz okolice“ odgovarjajo: „Mi smemo zagotoviti, da se nismo s Cittadinom glasovanju g. Nabergoja čudili, a prepričali se smo, kakor že mnogokrat, da Cittadino govori in sodi o osebah, katerih ne pozna, zato se pa potem mora čuditi, ko vidi, da take osebe drugače mislijo in delajo, nego si je on domišljal. Da si bode pa Cittadino v prihodnjih enake izraze začudenja hranil, mu moramo mi volilci iz okolice povedati, da je g. Nabergoj dobro storil, pridruživši svoj glas onim mnogim, ki so verskim postavam ugodni bili. — Dalje naj vidi Cittadino, da g. N. nij podvržen ne strastim ne vplivom od koder si bodi, da je njegov glas izraz njegovega prepričanja, in da smo si ga baš zato poslanca izvolili.“

Sicer pa smo mi okoličani, vse drugače kakor nas Cittadino sodi, veseli in ponosni Nabergojevega glasovanja, ker smo prepričani, da verske postave ne delajo kvara véri; kajti če varujejo državi prava, zagotavljajo na drugi strani veri široko svobodo v izvrševanju svoje duševne naloge.

Če je pa Cittadino nameraval po svojem naivnem čudenju g. Nabergoja očrniti pri okoliškem duhovenstvu, ga moremo zagotoviti, da je popolnoma namen — zgrešil“.

Iz Mozirja 23. marca [Izv. dop.] Čitali smo uže večkrat v „Slov. Narodu“, da se potepajo tatovi po celi savinski dolini ter ne izbirajo blaga, nego odnesejo kar jim v roke pride. — Tukajšnji žandarji so se vedno trudili da bi te potepuhe zasledili, a vse zastonj. Žandar Mauke je patroliral dne 21. t. m. in v Letušu je izvedel, da je pred enim dnevom bilo tele iz zaprtega hleva ukradeno tamkajšnjemu posestniku J. Kovniku. Po pridnem preiskavanju se mu je posrečilo tatu iztekniti, kateremu je ime Mi-

klavž Kolenec in ki je iz zaporā v Celji pobegnil. To lesico je uže vranski žandarmirski vodnik g. Ant. Hlavaček prijel, ko je baš kokoši krala in je imela uže 15 zaklanih v koši. Naj mirno v brlogi počiva! — Po praktični izpovedi tamošnjih otrok je žandar Mauke izvedel, da se okolo klati neke France Čukijati, tat prve vrste, cel večak v tej stroki ter je uže večkrat pokazal, da vaja stori mojstra, in da ta človek uže leto dni po savinski dolini krađe ter se ga ljudje uže jako boje. Zasačil in uklenil ga je in v Mozirje pripeljal ter ga sodnji izročil. Sicer se ljudje jako pritožujejo, da jim vedno razno blago zmanjkuje in čuje se, da tatovom sedaj meso diši, kajti spravili so se na vole, krave, teleta in kuretnino.

Koze še vedno razsajajo v naši okolici, tudi v našem trgu so se prikazale. Da bi nas ta nemili gost kmalu zapustil!

Sedaj imamo krasne prijetne spomladanske dneve. Kmetje prerokujejo in upajo, da bode letos dobra letina. „Colla speranza si vive“.

Naši „flosi“ tudi uže plavajo po bistri Savini; lansko leto so naši vrli flosarji, ki prav dobro srbski govore, prodrli do Kalafata, to upamo tudi letos. Srečen pot in na svidenje. —b—

Domače stvari.

— († Josip Šventner) črevljarski mojster, hišni posestnik v Krakovem, je pred sinočnjem umrl. Pokojni je vedno z narodno stranko glasoval in delal; bil je ud kranjske trgovinske zbornice in tačas, ko je slovenska narodna stranka imela v mestnem zboru ljubljanskem večino, tudi ljubljanski mestni svetovalec. Zlasti da sti predmestji Krakovo in Trnovo vedno s slovensko stranko glasovali, je mnogo zasluga pokojnega moža. Zato zasluži hvaležen spomin vseh narodnjakov.

— (Na ljubljanski realki) je imenovan za kateheta dozdanji stolni kaplan v Ljubljani, g. Friderik Križnar.

— (Gospod J. Stritar) na Dunaji se je odpovedal odborništvu „Dramatičnega društva“. — Odbor je v poslednji svoji seji v kateri je dotično pismo g. Stritarja bilo na vrsti, obžalovaje izgubo tako izvrstne sile enoglasno sklenil, da se g. Stritarju pismeno izreče najgorkejša zahvala za mnogoletno odborniško delovanje. —ri.

— (Pri ljubljanskem porotnem sodišči) se je začelo včeraj jako interesantno obravnavanje zaradi požiganja, ki bode trajalo dva dni. Poročilo priobčimo prihodnjich. —o—

— (Z Rake) se nam piše: 15. snuša je bila občinska seja ali zborovanje, občinskih računov in predlogov pod predstvom županovim. Naš vrli oskrbnik J. Krepek kot zastopnik tukajšnje graščine je predlagal, naj občina dovoli 50 gl. za novega zdravnika iz občinske blagajnice. Ta predlog je bil enoglasno sprejet. Sklenilo se je, da dobi zdravnik po smrti neke 70 let stare vdove za svoje življenje hišo z 4 sobami, lep vrt, vinograd s hlevom itd. Mora pa znati v pismu in besedi slovenski jezik. Dolej se mu stanovanje hoče v tukajšnji lepi graščini po blagem gospodu graščaku brezplačno podeliti.

— (Iz Gomilskega) pri Vranskem se nam piše: Pretečeni predpust se je možila neka kmečka hčer iz tukajšnje v bližnjo faro

ter zahtevala od župnika S krstni list, a ta mož nji ga odreče z dostavkom, da jej ga nij potreba. Vsled tega se je se ve da napravila pri notarju velika sitnost. Naj bi se vendar naš g. župnik ne vtikal v reči, ki mu nič mar niso in jih ne razume ter ostal pri svojem kopitu. Posebno bi pa priporočali našemu g. župniku, da bi se toliko vsaj potrudil ter naučil svojega brata, to je našega starokopitnega učitelja Jake S delati križ, da nas ne bodo otroci doma povprašavali „zakaj se naš g. učitelj z levico križa?“

— („Vera v nevarnosti.“) Učitelj enorazredne šole na slov. Štajerskem nam piše: Nijsem verjel, kako izvrstne katehete imamo. Ko sem razlagal stopnjevanje pri devnika, vprašam slučajno nekega dečka, koliko lastnosti ima bog. Dečko nij odgovoril. Vprašam drugega, tretjega itd. oni so rekli, da nikakih. Nazadnje pa nobeden izmed 83 otrok nij znal, koliko in kakošne lastnosti ima bog. To je faktum. — Rad bi vedel, kaj poreče „Sl. Gospodar“ temu katehiziranju.

— (Iz Brežic) se nam piše: Javljam vsem znancem in prijateljem g. dr. Franca Matjašiča, odvetniškega koncipijenta v Brežicah, poprej c. kr. avditor, da je denes zjutraj, 25. t. m. ob 3. uri po komaj devetdnevnej bolezni na kozah umrl. Ranjki je bil značajan rodoljub in prav blaga duša in jako podkovan pravdnik. Ta slučaj je tem žalostnejši, ker je po dovršenih izpitih razun odvetniškega uže v 30. letu svoje starosti zapustil široko polje njegove bodočne delavnosti.

— (Iz Gorice) se nam piše: Beseda 23. t. m. v goriškej čitalnici je bila sijajnejša nego 1. marca, česar skoro nismo nikakor pričakovali. Vse se je zadnje dneve podvizalo in vspeh je bil izvrsten. Petje je bilo od občinstva s živahnim ploskanjem sprejeto, sosebno se nam je dopadala „domovina“ napev od Avg. Lebana. Krasen je bil samospev g. Ditricha, „darilo“, kateri nas je s svojim izvrstnim tenorjem uže mnogokrat prijetno iznenadil. — Nova, simpatična prikazen na našem odru nam je bila deklamovanka, naša izvrstna slovenska Katinke Stanič iz Kanala, ki je iz rodoljubja prevzela deklamacijo Stritarjeve „Medeje“. Izvršila je svojo nalogo izvrstno, pričalo je mnogobrojno ploskanje i dobro-klici. Največ veselja mej odličnim občinstvom je pa iznenadila igra „Ravni pot najboljši pot“. Prihodnja beseda 25. aprila bode z vstopnino za „Narodni dom“ v Novem mestu; nadejati se je, da se bodejo te besede, katere čisti dohodek je v blagi namen odločen, kakor običajno, vsi rodoljubi iz mesta in okolice mnogobrojno vdeležili. Petek bode zadnje predavanje „o cvetji“, predava prof. Erjavec.

Izpred porotnega sodišča.

(Drugo porotno obravnavanje. — Tatvina.)

Sodništvo je bilo sestavljeno tako: Deželne nadsodnije svetovalec Kaprec, deželne sodnije svetovalec Perko in Jevnikar. Zapisnikar avskultant Škrlič. Državno pravdnštvo je zastopal državnega pravdnika namestnik Gerdešič, zagovornik je bil advokat Brolich. Porotniki so bili sledeči gospodje: Hodnik France iz Bistrice, Do-

lenec Anton z Razdrtega, Zihel Janez iz Čevce, Vidie Josip iz Postojne, Jesenko Josip iz Loke, Dolence Franc iz Kranja, Pibrovec Karl iz Kroke, Krajner Janez iz Postojne, Gregorič Matija, J. A. Hartman, Seeman Albert in Mali France vsi iz Ljubljane.

Zatožen je Jarnej Močnik, po domače Pomol iz Gornjega Tolbinja. — Zapisnikar g. Škrlič prebere tožbo v nemškem in slovenskem jeziku. Iz nje posnemljemo sledeče: Jarnej Močnik je meseca julija 1873 ukradl s paške goliške planine Martinu Završniku z Lipelj enega vola v vrednosti 110 gld. in M. Breznika z Golice enega vola v vrednosti 100 gld. Meseca avgusta je Močnik ukradl Francu Storglju iz Št. Lenarta pri Gornjem gradu na Štajerskem, iz hleva enega vola v vrednosti 130 gold. Prvo dva vola je prodal mesarju Leopold Švab-u v Kamniku po jako nizkeji ceni, ker sta, kakor je rekel „vrtoglava“. Tretjega pa je prodal mesarju Franc Osenarju v Kamniku za 82 gold. Okradeni posestniki so tatú zasledovali in posrečilo se je njim pri usnarji v Kamniku. najti rogove, kakor tudi najti pričo v sobi briča pri kamniški sodniji, ki je videl Močnika, ko je zadnjega vola v Kamnik gnal Močnik odločno taji, da bi bil vola ukradel, in pravi, da je, kakor navadno, kot živinski hlapec vola kupil; ne ve pa povedati kje in od koga. Zaslišane priče, med njimi oba mesarja iz Kamnika potrjujejo, da je Močnik res vola prodal. Ko so prebrana nekatera tega obravnavanja se tikajoča pisma, prvo sednik obravnavo sklence in sodnija se pomakne v stransko sobo, da vprašanje za porotnike sestavi. — Sodnija stavi porotnikom sledeča tri vprašanja:

I. Ali je obtoženec Močnik kriv, da je meseca julija 1873 z goliške planine, s paške za svoj dobiček, enega vola M. Završniku v vrednosti 110 gold. brez dovoljenja lastnikovega vzel?

II. Ali je obtoženec kriv, da je meseca julija 1873 z goliške planine s paške, za svoj dobiček enega vola M. Brezniku, v vrednosti 100 gold. brez dovoljenja lastnikovega vzel?

III. Ali je obtoženec kriv, da je po noči od drugega avgusta 1873 Fr. Storglju iz njegove koče na planini v Globočah za svoj dobiček enega vola vrednega 130 gld. brez dovoljenja gospodarjevega vzel?

Državni pravdnik g. Gerdešič potem dokazuje krivdo zatoženega, po §§. 171, 173, 175. II. lit. b. k. z. (hudodelstvo tatvine) in katero je kaznivo po §. 179 k. z. Zagovornik Brolich pravi, da bode govoril v nemškem jeziku, (da-si se je celo obravnavanje večidel slovensko vršilo in je državni pravdnik lepo slovenski govoril), ker nemški tako vsi (?) porotniki razumejo. Njegov govor je pa bil cela vrsta zabavljanj na preiskalnega sodnika in državno pravdnništvo, na korist obtoženca nij sploh dokazal prav nič. Tudi nemščina, katero je govoril, bi smela bolja biti, ker je edini jezik, ki ga g. „oberadvokat“ zna. Porotniki se pomaknejo v stransko sobo in čez pol ure naznani njih prvosednik g. Pibrovec, da so porotniki na vsa tri vprašanja enoglasno z da odgovorili.

Sodišče na podlagi tega izreka obsodi Jarneja Močnika, da je hudodelstva tatvine kriv in da bode na dve leti v težko ječo

zaprt, poostreno z enim postom vsake 14 dni. Tudi je zavezan trem oškodovanim gospodarjem škodo povrniti in sodnijske stroške plačati, kar bo pa težko storil, ker nema nič.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescieri du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim po izvrstni Revalescieri du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezn v želodeci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprebljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalo silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom kljubovali:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno gineval in vsled tega dalj časa nisem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudovitej Revalescieri, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vživljanju Vaše tečne in zlahtne Revalescieri popolnem zdravega in okrepčane, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razmerno jako dober kup in okusno zdravilo kot najboljši lek priporočati in ostajem Vaš udani

Gabriel Teschner,
služatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovica, 30 aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na pošto povzete 1 funt Revalescieri navadne sorte, poleg razločnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Přílep, pošta Holešán na Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejela Revalescieri du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalescieri 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jožef Rohacček, gozdar.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieri pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieri-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja du-

njska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Umriji v Ljubljani

od 20. do 23. marca.

Franc Cahen, delavec, 30 let, na sušici. — Ant. Drnovšek, kajžarica, 36 let, na vodenici. — Ed. Kraljič, krojačev otrok, star 2 uri, na slabosti. — M. Boben, delavec, 72 let, na marazmu. — Fr. Kraljič, krojačica, 37 let, na kozah. — J. Lukman, delavec, 55 let na vnetji pljuč. — Mart. Sedaj, berač, 45 let, na marazmu. — Jože Hribar, otrok piskroveca, star 8 dni, na krči. — Marija Rožman, otrok polgruntarja, 14 mes., na kožni rujavici. — Janez Pintar, c. kr. finančni svetnik v penz., 69 l., na pljučni bolezni. — Ant. Rohr, pl. Rohrau, kaznjene, na gužiji mrzlici. — M. Starman, delavec, 35 l., na prsni vodenici. — Mar. Škrjanec, delavka, 49 let, na vnetji pljuč. Adolf Perše, sin ces. kr. drž. pravdnika, 6 mes., na božjasti.

Tuji.

24. in 25. marca.

Evropa: Malnik D. iz Pole. — Brenek z Dunaja.

Pri Slonu: Zanardi iz Gradea. — Santorosa iz Cadesiope. — Stancha iz Čnomlja. — Ravnikar z gospo iz Gradea. — Bauer iz Dun. Novega mesta. — Hauber iz Gradea. — Schwimmer, Remča A. iz Tolmezo.

Pri Maličih: Hoyt iz Benedk. — Sohr, potnik z Dunaja. — Loevemann, potnik, Ofner, potnik z Dunaja. — Winkler, potnik iz Gradea. — Ludvig Baron iz Veliki Kaniže. — Samide, Pestin, usnarj iz Kočevja.

Pri Zamorci: Langer iz Brežic. — Domagio s sinom iz Trsta. — Ekl, čevljar iz Celja. — Hubert, gostilničar iz Brežic. — Stehren z Gorenjskega. — Blaž č z sestričino iz Reke. — Gabriel iz Trsta.

Dunajska borza 26. marca.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	70	"
1860 drž. posojilo	102	50	"
Akcije narodne banke	960	—	"
Kreditne akcije	212	50	"
London	111	70	"
Napol.	8	93	"
C. k. cekini	—	—	"
Srebro	106	35	"

Zobje in zobovje

se brez bolečine nastavljajo, ne da bi se korenine odstranile, zobobol se po usmrtenji živcev odpravi, vse zobne operacije, kot: plombaranje v zlatu, srebru in drugih masah, pilenje, snazenje in izdiranje zob opravlja zobozdravnik (14—6)

A. Paichel,

glediščne ulice štev. 20, v I. nadstropji. Ure od 8—12 in od 2—5.

Odprtje kupčije.

Podpisani si jemlje čast naznanjati p. n. občinstvu, da je kupil

A. Popović-evo

modno in manufakturno prodajalnico

in da bode kupčijo pod firmo

L. WALLENKO

nespremenjeno nadaljeval.

Ker sem se od nakupovanja vrnil, priporočam p. n. občinstvu svojo najboljšo asortirano zalogo domačega in inostranskega blaga za obleko za zdunji letni čas ter zagotavljam najreelnejše postrežbe in najnižjih cen. Spoštovanjem

L. Wallenko,

Ljubljana, glavni trg štev. 7.

NB. V komisijo prevzeto blago se z veliko izgubo poprodaja.

(73—1)